Strandparken I/S
Ishøj Store Torv 20
2635 Ishøj

Dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til oprensning af vandhuller - matr.nr. 42a - Hundige By, Kildebrønde

Greve Kommune giver hermed Strandparken I/S dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til oprensning af 2 § 3 søer på matr.nr. 42a - Hundige By, Kildebrønde.

Berørt matrikel

42a - Hundige By, Kildebrønde

Afgørelse

Greve Kommune meddeler hermed dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 3, jf. § 65, stk. 2, i lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse. Dispensation gives til de ansøgte vandhuller, hvis placering fremgår af nedenstående kort.

Kort 1: Oversigtskort for placering af vandhuller der skal oprenses.

Lovgivning

Efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2 kan Greve Kommunen i særlige tilfælde dispensere fra forbuddene i naturbeskyttelseslovens § 3.

Efter naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke foretages ændringer i tilstanden af de beskyttede naturtyper. Ændringer i tilstanden af de beskyttede naturtyper såsom terrænændringer, oprensning og andre foranstaltninger, som potentielt ændrer naturtilstanden, kræver derfor som udgangspunkt dispensation.

Søer og vandhuller på mere end 100 m2 er som udgangspunkt beskyttede, hvis de har et naturligt dyre- og planteliv.

Der skal foreligge særlige omstændigheder, før der kan gives dispensation til foranstaltninger, der ændrer tilstanden af den pågældende, beskyttede naturtype, når ændringerne er væsentlige eller i modstrid med ønsket om at opretholde de pågældende naturtyper. Forbudsbestemmelsen er dog ikke til hinder for, at arealernes hidtidige udnyttelse fortsætter.

Der skal samtidig være tale om et indgreb, der i sig selv ikke skønnes at medføre nogen afgørende forrykning af tilstanden i området. Derudover forudsættes det, at en dispensation ikke vil skabe en uheldig og uønsket præcedens for den fremtidige administration.

Baggrundsmateriale

Følgende materiale har dannet baggrund for Greve Kommunes behandling af sagen:

- Ansøgning om dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 3 fremsendt den 26. maj 2025.
- Offentligt tilgængelige kilder; herunder Plandata.dk, Arter.dk, Naturdata.dk samt øvrige offentligt tilgængelige oplysninger.

Ansøgningen

Der er ansøgt om oprensning og naturforbedring af vandhuller beliggende på matr.nr. 42a, Hundige By, Kildebrønde. Arbejdet omfatter fjernelse af ophobet bundslam og vegetation ved maskinel oprensning til fast bund.

De eksisterende vandhuller, der er omfattet af ansøgningen, fremgår af billede 1 og billede 2 nedenfor. Disse billeder viser vandhullernes nuværende udformning.

Som led i projektet ønskes vandhullernes profil ændret, så bredderne får et mere jævnt fald mod midten. Herved etableres større lavvandede områder langs bredderne, hvilket skal fremme variationen i vandstanden og øge omfanget af periodisk udtørring.

Derudover ønskes vandhullerne udvidet, og bredforløbene udformes mere bugtede for at skabe en længere og mere varieret overgang mellem vand og land. Langs bredderne ryddes mindre træ- og buskopvækst for at forbedre lysforholdene ved vandfladen, mens en del af bevoksningen på den nordlige side bevares.

Overskydende materiale fra oprensningen udlægges uden for § 3-beskyttede naturarealer i et lag på højst 30 cm inden for ejendommen. Eventuelle sten, der fremkommer under arbejdet, samles på vandhullets nordlige side med henblik på at skabe skjule- og overvintringsmuligheder for padder og krybdyr.

Arbejdet planlægges udført i en periode, hvor de græssende dyr ikke opholder sig på arealet.

Billede 1: Vandhul/sø i hegning syd for Lille Vejlesø.

Billede 2: Vandhul/sø 2 i hegning syd for Lille Vejlesø.

Beskrivelse af eksisterende forhold på matriklen

§ 3-søerne

Vandhul 1

Kommunens registrering af vandhullet viser, at der er tale om et § 3-beskyttet vandhul klassificeret som en kalkrig sø med kransnålalger som afgræsses i dag. Vandhullet er beliggende på et afgræsset areal og vurderes at have gode fysiske forhold for padder, herunder en hensigtsmæssig bredhældning. Vandet er registreret som relativt klart med begrænset forekomst af trådalger, og der er registreret undervandsvegetation bestående af blandt andet kransnålalger, børstebladet vandaks og almindelig vandranunkel. Der er registreret et alsidigt plante- og dyreliv, og området vurderes ikke aktuelt at være påvirket af væsentlige negative forhold såsom skyggegivende træer, udsætning af fisk eller ænder eller tilskudsfodring.

Vandhul 2

Kommunens registrering af vandhullet viser, at der er tale om et § 3-beskyttet vandhul klassificeret som en næringsrig sø som afgræsses i dag. Vandhullet er beliggende på en græsningsfold, men naturtilstanden er vurderet som ringe (tilstandsklasse IV). Ved den seneste besigtigelse blev det bemærket, at vandhullet har stejle brinker og er påvirket af omkringstående træer, herunder et større træ mod nordvest. Vandet er registreret som relativt grumset med forekomst af trådalger, og vandhullets biologiske kvalitet vurderes begrænset. Der er dog registreret en række naturligt hjemmehørende vand- og sumpplanter, herunder børstebladet vandaks, strand-vandranunkel, vand-pileurt, smalbladet dunhammer og kær-padderok.

Strandeng

Greve Kommune har gennemgået de registrerede naturdata for matriklen. Området er registreret som § 3-beskyttet strandeng og udgør desuden habitatnaturtypen 1330 Strandeng. Ved den seneste besigtigelse blev området beskrevet som en overvejende tør strandeng med forekomst af flere karakteristiske strandengsarter samt et naturmæssigt potentiale for forbedring ved højere vandstand.

Der er registreret i alt 63 arter på arealet, herunder en række arter med særlig tilknytning til strandengsnatur. Blandt de registrerede stjernearter findes blandt andet strand-kvan (*Angelica archangelica* ssp. *littoralis*), vej-engelskgræs (*Armeria maritima* ssp. *elongata*), fjernakset star (*Carex distans*), strandasters (*Tripolium pannonicum*), mark-tusindgylden (*Centaurium erythraea*), slangetunge (*Ophioglossum vulgatum*) og ringplettet gøgeurt (*Dactylorhiza majalis* var. *junialis*).

Særligt bemærkelsesværdigt er forekomsten af ringplettet gøgeurt, som både er fredet og rødlistet i kategorien sårbar (VU). Arten forekommer fåtalligt på arealet og indikerer naturmæssige kvaliteter knyttet til de fugtigere dele af strandengen.

Der er desuden registreret flere næringsstoffølsomme arter, herunder fjernakset star, vellugtende gulaks og mark-frytle, som er karakteristiske for relativt artsrige og ekstensivt drevne naturarealer.

På baggrund af de registrerede arter vurderes området at have væsentlige naturværdier knyttet til strandengsnaturen, herunder forekomst af både karakteristiske strandengsarter og fredede plantearter.

Væsentlighedsvurdering

Greve Kommune skal jf. habitatbekendtgørelsen vurdere, om det ansøgte projekt alene eller i forbindelse med andre projekter kan medføre en væsentlig påvirkning på Natura 2000-områder. Kommunen skal ligeledes vurdere, om det ansøgte, vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for dyrearter omfattet af habitatbekendtgørelsens bilag IV.

Forholdet til Natura 2000

Den berørte matrikel er beliggende i en afstand på ca. 8 - 11 km fra de to nærmeste Natura 2000-områder: Natura 2000-område N140 Vasby Mose og Sengeløse Mose/Habitatområde H124 og Natura 2000-område N143 Vestamager og havet syd for/Habitatområde H127.

Natura 2000-område 140 er særligt udpeget for at beskytte forekomster af rigkær og tidvis våd eng. Naturtyperne er arealmæssigt ikke så dominerende, men forekomsterne er flere steder af høj naturmæssig værdi. Området er bl.a. udpeget for at beskytte skæv- og sumpvindelsnegl samt planterne melet kodriver og rust-skæne, der begge er karakteristiske for rigkær, og som kun har få voksesteder i landet.

Natura 2000-område 143 er særligt udpeget for at beskytte de marine naturtyper sandbanke, lagune og bugt samt de terrestriske naturtyper strandeng og grå/grøn klit samt levesteder for ynglefuglene klyde, havterne, dværgterne, almindelig ryle og trækfugle som troldand, skarv, bramgås og lille skallesluger.

Det er vores vurdering, at projekt ikke vil påvirke Natura 2000-områder herunder arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på afstanden til nærmeste Natura 2000-områder og projektets begrænsede karakter.

Bilag IV-arter

De planlagte oprensninger og ændringer til kanter vil forbedre levesteder for Bilag IV-arter.

Gennemgang af tilgængelige artsregistreringer viser, at der ikke er registreret padder på matriklen eller i det nærliggende område i Arter.dk. Der er dog registreret ringplettet gøgeurt i nærheden af vandhul 2. Af Naturdata fremgår det, at der i 2020 blev registreret lille vandsalamander i både vandhul 1 og vandhul 2 samt grøn frø i vandhul 2. Disse registreringer viser, at vandhullerne fungerede som levested for padder, og potentielt også gør det i dag.

Der skal i forbindelse med projektet tages nødvendige hensyn til padderne i forbindelse med anlægsarbejdet. For at minimere risikoen for individdrab stilles der med denne afgørelse vilkår om tidspunkt for anlægsarbejde.

Anlægsarbejdet skal således udføres udenfor paddernes yngle- og vandringstid (i perioden 1. august – 1. oktober) for at minimere risikoen for individdrab. Det vurderes, at områdets økologiske funktionalitet dermed opretholdes for den lokale bestand af paddearter.

Forventningen er, at der med projektet skabes bedre vilkår for padder og etableringen vurderes ikke at beskadige eller ødelægge eksisterende levesteder men derimod at understøtte en positiv udvikling.

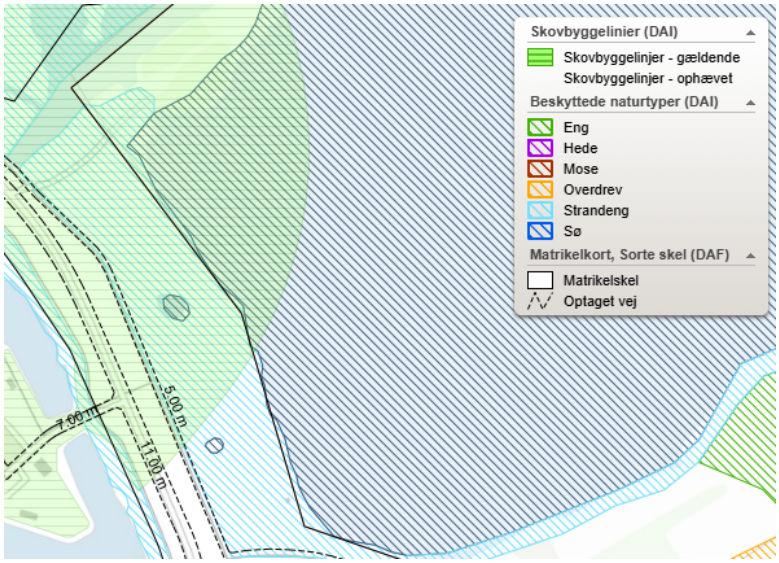
Øvrige bilag IV-arter herunder flagermus vurderes ikke at blive potentielt påvirket af projektet, idet arealerne ikke vil ændre karakter, og anlægsarbejdet er af begrænset omfang og midlertidig karakter.

Det vurderes på den baggrund samlet set, at det ansøgte projekt med de fastsatte vilkår om tidspunkt for anlægsarbejdet ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af plantearter eller yngle- og rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Øvrige relevante forhold

Dele af matriklen er omfattet af skovbyggelinje efter naturbeskyttelseslovens § 17, se kort 2. Formålet med skovbyggelinjen er primært at sikre skovenes landskabelige værdi som markante elementer i landskabet samt at bevare skovbrynene som værdifulde levesteder for planter og dyr.

Det ansøgte projekt omfatter oprensning og naturforbedring af eksisterende § 3-beskyttede vandhuller. Arbejdet indebærer fjernelse af bundslam og vegetation samt en mindre tilpasning af vandhullernes udformning med henblik på at forbedre de naturmæssige forhold. Der etableres ikke bygninger, tekniske anlæg eller andre konstruktioner, som kan påvirke oplevelsen af skoven eller dens landskabelige værdi.

Kort 2. Lokation af sø 2 indenfor skovbyggelinjen der er den grønne markering.

Dispensation gives på følgende vilkår

1. Af hensyn til plante- og dyrelivet i vandhullerne skal arbejdet foretages i perioden 1. oktober – 1. marts. For at minimere risiko for påvirkning af plante- og dyreliv, herunder bilag IV-arter.
2. Al anlægsarbejde skal udføres så skånsomt i forhold til arealerne som muligt. Hvis underlaget er så blødt eller vådt, at der kan opstå køreskader eller andre terrænskader ved færdsel med maskiner på arealet, skal der anvendes køreplader.
3. Oprensningen foretages maskinelt ved opgravning af bundslam og plantemateriale i vandspejlet.
4. Oprensningen skal udføres således, at vandhullernes profil ændres fra den nuværende udformning til et jævnt og svagt faldende terræn fra bredderne mod midten.
5. Der må ikke udsættes nogen form for dyr eller planter i vandhullet (f.eks. fisk, krebs, andefugle og vandpest).

6. Der skal under anlægsarbejdet tages hensyn til de bilag IV-arter, som lever/kan leve i området.

Begrundelse

Greve Kommune vurderer, at det ansøgte projekt kan gennemføres ved dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, da tiltaget samlet set vil forbedre de naturmæssige forhold i og omkring de beskyttede vandhuller.

Oprensningen har til formål at fjerne ophobet bundslam og plantemateriale, hvilket vil øge vandhullernes vanddybde og modvirke den naturlige tilgroning. Samtidig vil etableringen af et mere jævnt fald fra bredderne mod midten skabe større lavvandede zoner. Lavvandede bredzoner udgør værdifulde levesteder for blandt andet padder, vandlevende insekter og andre arter knyttet til småsøer og vandhuller.

Den ansøgte udvidelse af vandhullernes areal og etableringen af mere bugtede bredforløb vil øge overgangszonen mellem vand og land. Dette vurderes at skabe en større variation i levesteder og dermed forbedre områdets biologiske værdi.

Nedskæring af mindre opvækst langs bredderne vil desuden sikre lysindfald til vandfladen og begrænse den fortsatte tilgroning af vandhullerne. Det vurderes at være gavnligt for vandhullernes naturindhold. Samtidig bevares en del af opvæksten på de nordlige bredder, hvilket sikrer variation i lys- og skyggeforhold.

Det opgravede materiale udjævnes uden for de § 3-beskyttede naturarealer på matriklen, og der sker således ikke tilstandsændringer af beskyttede naturtyper som følge af placeringen af overskudsjorden. Eventuelle sten fra oprensningen samles i bunker og vurderes ikke at påvirke naturværdierne negativt.

På denne baggrund vurderer Greve Kommune, at projektet ikke vil forringe naturtilstanden i de § 3-beskyttede områder, men tværtimod bidrage til at forbedre de naturmæssige forhold og øge vandhullernes værdi som levested for vilde dyr og planter. Der kan derfor meddeles dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2.

Andre tilladelser

Dispensationen efter naturbeskyttelseslovens § 3 fritager ikke ansøger for at indhente eventuelle andre nødvendige tilladelser, dispensationer eller godkendelser efter anden lovgivning.

Det påhviler ansøger at sikre, at projektet kan gennemføres i overensstemmelse med gældende regler, og at eventuelle øvrige myndighedskrav er opfyldt, inden arbejdet påbegyndes.

Greve Kommune har med denne afgørelse alene taget stilling til projektet i forhold til naturbeskyttelseslovens § 3. Andre relevante forhold er ikke vurderet som en del af denne afgørelse.

Partshøring

Greve Kommune har ikke modtaget nogle kommentarer i forbindelse med partshøring.

Udnyttelse af dispensation

Denne dispensation må ikke udnyttes, før klagefristen på 4 uger er udløbet. Hvis der indgives klage inden klagefristens udløb, må dispensationen ikke udnyttes, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Forældelse af dispensationen

Hvis dispensationen ikke udnyttes inden 3 år fra dags dato, bortfalder den jf. naturbeskyttelseslovens § 66.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagen skal indgives inden den **4. december 2026 kl. 23:59**. Du klager via Klageportalen, som du finder på www.nævneneshus.dk eller via www.borger.dk eller www.virk.dk.

Du logger på Klageportalen med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Greve Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Greve Kommune. Hvis Greve Kommune fastholder afgørelsen, sender Greve Kommune klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Greve Kommune. Greve Kommune videresender herefter din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages. Se betingelserne for at blive fritaget på www.nævneneshus.dk

Hvem kan klage?

- Adressaten for afgørelsen.
- Ejeren af ejendomme, som afgørelsen vedrører.
- Offentlige myndigheder.
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at indbringe denne afgørelse for en domstol, skal retssagen være anlagt inden 6 måneder efter, at du har modtaget afgørelsen jf. § 88, stk. 1 i naturbeskyttelsesloven. Såfremt afgørelsen påklages, vil søgsmålsfristen være 6 måneder fra endelig afgørelse.

Hvis du har spørgsmål, så er du velkommen til at kontakte mig på tlf. 4397 3188.

Med venlig hilsen
Pernille Fabricius Gundel
Miljø

Kopi er sendt til

Køge Museum, koegemuseum@museerne.dk
Museum Sydøstdanmark, museerne@museerne.dk
Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
DN Greve, DNGreve-Sager@dn.dk
Friluftsrådet, fr@friluftsraadet.dk
Friluftsrådet, Kreds Roskilde, roskilde@friluftsraadet.dk
Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, mail@sgav.dk
Dansk Ornitologisk forening, natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk forening Greve, greve@dof.dk
Greve Museum, museum@greve.dk